

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/322/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1110218783
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adela Unčovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1110218783.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adely Unčovskej a členov senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a JUDr. Mariany Harvancovej, v právnej veci žalobcu: J.. D. H., N.. XX.XX.XXXX, A. Š. XXX, A. V., zastúpeného: A|K|J|M|V advokátska kancelária s.r.o., IČO: 47 095 652, so sídlom Račianske mýto 1/A, Bratislava proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., IČO: 00 151 700, so sídlom Dostojevského rad 4, Bratislava, o zaplatenie 14 979,08 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 1.10.2014, č.k. 11/74/2010-151, jednomyselne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti potvrdzuje.

Žalobcovi sa proti žalovanému priznáva nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 4 979,08 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,25% ročne od 1.8.2007 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil § 652 ods. 1, § 654 ods. 1, § 659 ods. 1, 2, § 659a, § 660 ods. 1, 2, § 662 ods. 1, § 667, § 672a ods. 1, § 369 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“) a § 3, § 10a nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „nariadenie“) a vecne tým, že predmetom žaloby boli dva nároky, a to zaplatenie sumy 4 979,08 eur na základe dohody o ukončení zmluvy o obchodnom zastúpení zo dňa 22.9.2006 a zaplatenie kompenzačnej provízie v sume 10 000 eur za získanie unitmanažérov V.Á. D. a W. W.. Vo vzťahu k prvému nároku konštatoval, že žalobca mal podľa dohody o ukončení zmluvy o obchodnom zastúpení pri sprostredkovaní poistenia osôb nárok na vyplatenie sumy 4 979,08 eur (150 000 Sk) pri splnení dohodnutých podmienok, pričom splnenie týchto podmienok nebolo medzi stranami sporu sporné. Vzhľadom na to, že žalovaný dôvodil započítaním pohľadávky, ktorú mal voči žalobcovi v sume 8 809,45 eur (265 393,61 Sk) titulom vrátenia superprovízie a pohľadávky, ktorú mal voči nemu žalobca v sume 4 979,08 eur, prejudiciálne sa zaoberal možnosťou storna superprovízie, nakoľko konanie pred Okresným súdom Bratislava I sp.zn. 10C/171/2011, v ktorom sa riešila otázka storna superprovízie, bolo zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby. Dospel k záveru, že storno superprovízie podľa Obchodnej politiky životnej siete 2006 vydané žalovaným s účinnosťou od 1.1.2006 nie je prípustné. Vzhľadom k uvedenému vyvodil, že žalovaný nesprávne a neoprávnene dospel k záveru, že žalobca bol povinný vrátiť mu superprovíziu a takisto neoprávnene si túto neexistujúcu pohľadávku voči žalobcovi započítal, preto vyhovel tomuto nároku žalobcu. Vo vzťahu k nároku na vyplatenie kompenzačnej provízie v sume 10 000 eur uzavrel, že žalobcovi ako regionálnemu

manažérovi nevznikol nárok na vyplatenie uvedenej provízie podľa Obchodnej politiky životnej siete 2006 a tiež z dôvodu, že by išlo o duplicitný nárok, keďže za predmetnú činnosť mu už bola vyplatená superprovízia, preto uvedený nárok žalobcu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) a trovy pomerne rozdelil, keď žalobca mal v spore úspech len 33,24% k celku, žalovaný mal úspech 66,76% k celku, t.j. čistý úspech žalovaného predstavuje 33,52%. Vzhľadom na to, že žalovaný náhradu trov konania nežiadal, súd mu ju nepriznal.

3. Proti prisudzujúcemu výroku rozhodnutia podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. b), d) a f) O.s.p., t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne postupoval tým, že rozhodol o veci, ktorá napĺňala a stále napĺňa kritériá prekážky právoplatne rozhodnutej veci za splnenia podmienok totožnosti účastníkov konania a predmetu konania, a to vo vzťahu ku konaniu vedenom na Okresnom súde Bratislava I, sp.zn. 10C/132/2007, v ktorom sa riešila otázka vrátenia superprovízie a kvôli ktorému bolo konanie aj prerušené. Poukázal na to, že v priebehu konania vzniesol námietku prekážky res iudicata, avšak prvoinštančný súd sa ňou nezaoberal, pričom o povinnosti plniť resp. neplniť bola vyriešená aj prejudiciálna otázka existencie či neexistencie práva či právneho vzťahu, z ktorého povinnosť vzišla, a to bez ohľadu na skutočnosť, že toto posúdenie nebolo obsiahnuté vo výroku rozhodnutia. Uviedol, že súd prvej inštancie konal v rozpore s vyššie uvedeným vo veci oprávnenosti storno superprovízie, pričom daný stav neskúmal, len si osvojil argumentáciu žalobcu, a to aj s faktickými nedostatkami a právnymi rozpormi, ktoré sú v zjavnom rozpore so zisteniami a právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I, sp.zn. 10C/132/2007. Okrem uvedeného nesprávneho postupu namietal aj nedostatočne zistený skutkový stav a nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov. Mal za to, že povinnosť žalobcu vrátiť storno superprovízie je zrejma z príslušných ustanovení zmluvy o obchodnom zastúpení a je pohľadávkou žalovaného voči žalobcovi. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že zmluva odkazovala v províziách a ich vráteniach na Obchodnú politiku životnej siete, nakoľko samotná zmluva upravuje povinnosť žalovaného vyplatiť províziu a povinnosť žalobcu vrátiť storno províziu v čl. V bod 3, 4 a 5, pričom odkazuje na Provízny poriadok. Poukázal na to, že ak je v zmluve použitý pojem „provízia“, pod uvedeným pojmom sa rozumejú všetky druhy provízií, v tejto súvislosti mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil Obchodnú politiku životnej siete ako samostatný dokument bez priameho súvisu a previazanosti na zmluvu. Namietal, že súdu prvej inštancie postačoval na preukázanie, že nárok na vrátenie superprovízie nevznikol, poukaz na Obchodnú politiku životnej siete 2008, s ktorým dôkazom nebol oboznámený a nemohol sa k nemu vyjadriť. Naopak, nezaoberal sa relevantnou súčasťou zmluvy, a to Províznym poriadkom. Konštatoval, že v liste o započítaní neuviedol, že započítal pohľadávku na superprovízie, ale na storno provízie. Zároveň poukázal na to, že prvoinštančný súd sa vôbec nezaoberal otázkou, či sa suma, ktorá bola predmetom započítania, skladala výhradne so superprovízií alebo súčasťou zmluvy boli aj provízie ziskateľské a provízie za starostlivosť. Poukázal na odôvodnenie rozhodnutia, v zmysle ktorého podľa žalovaného mu je žalobca stále dlžný sumu 3 830,36 eur, čo nesúhlasí so späťvzatím žaloby v konaní sp.zn. 11C/74/2010. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti zaplatenia sumy 4 979,08 eur spolu s úrokom z omeškania zrušil a konanie zastavil.

4. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného vyjadril písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 23.2.2015, v ktorom uviedol, že v konaní sp.zn. 10C/132/2007 sa nedomáhal zaplatenia sumy 150 000 Sk z dôvodu ukončenia zmluvy, ale sumy 800 000 Sk titulom neoprávnene strhnutých superprovízií, preto o res iudicata by mohlo ísť iba v prípade, ak by v sume 800 000 Sk bola zahrnutá aj suma 150 000 Sk, t.j. v daných konaniach nie je uplatnený ten istý nárok. Poukázal na to, že žaloba v konaní sp.zn. 10C/132/2007 bola zamietnutá z dôvodu, že žalobca neunesol dôkazné bremeno tým, že nepredložil zo svojej viny listinné dôkazy. Uviedol, že skutočnosť, že spor bol rozhodnutý v jeho neprospech nepotvrďuje právo žalovaného na zaplatenie storna superprovízie, ktoré si uplatňuje zápočtom. Konštatoval, že žalovaný v oznámení o započítaní pohľadávky uviedol, že si uplatňuje nárok na zaplatenie 265 393,61 Sk za obdobie od 1.10.2006 do 31.7.2007, t.j. na základe zmluvy o obchodnom zastúpení z roku 2006 (nie 2003), pričom v rozhodnutí sp.zn. 10C/132/2007 sa hovorí o zmluve o obchodnom zastúpení z roku 2003 a zmluvu o obchodnom zastúpení z roku 2006 nespomína. Zároveň spochybnil samotný prejav započítania, ktorý podľa jeho názoru nespĺňa zákonné požiadavky a nie je v súlade s § 37 Občianskeho zákonníka, nakoľko nie je jasné v akej výške vznikol údajný dlh žalobcu zo zmluvy z roku 2003 a zo zmluvy z roku 2006 a tiež nie je uvedené, ktorá časť započítavaných pohľadávok

zanikla započítaním a ktorá nie, čím je samotné započítanie neplatné pre neurčitosť. Poukázal na to, že nárok žalovaného na vrátenie superprovízií mal byť riešený v konaní sp.zn. 10C/171/2011, žalobca však žalobu vzal späť. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

5. Žalovaný reagoval písomným vyjadrením doručeným súdu prvej inštancie dňa 20.3.2015, v ktorom uviedol, že žalobca podal žalobný návrh o zaplatenie 4 979,08 eur a vyplatenie kompenzačnej provízie, pričom meritum veci tvorilo nevyplatenie sumy 4 979,08 eur z dôvodu započítania, t.j. stretnú vzájomne splatných pohľadávok, a to dlh z titulu storna provízie, v ktorom je subsumované storno superprovízie a vyplatenie, resp. nevyplatenie sumy 4 979,08 eur v zmysle dohody o ukončení spolupráce z dôvodu započítania a nevyplatenie kompenzačnej provízie vedenej pod sp.zn. 11C/74/2010 z dôvodu, že nárok na vyplatenie kompenzačnej provízie nevznikol. Poukázal na to, že konanie bolo prerušené na čas do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp.zn. 10C/132/2007, nie konania pod sp.zn. 11C/74/2010. Konštatoval, že v konaní pod sp.zn. 10C/132/2007 žalobca uviedol, že navrhuje, aby súd zabezpečil provízne listy za obdobie od 30.9.2003 do 30.4.2007 a že mu žalovaný bez právneho dôvodu strhol superprovízie asi vo výške 800 000 Sk, pričom žaloba bola zamietnutá. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu ohľadom posúdenia zmlúv o obchodnom zastúpení uviedol, že predmetom dokazovania bola jednoznačne zmluva z roku 2006. V súvislosti s námietkou žalobcu, že prejav započítania nie je v súlade s § 37 Občianskeho zákonníka uviedol, že ide o argumentačnú zmenu uplatnenú v odvolaní, na ktorú nemohol v rámci prvoinštančného konania reagovať. Mal za to, že z Oznámenia o započítaní pohľadávky je zjavné a určité kto započítací prejav urobil, voči komu, a je v ňom presne určená pohľadávka, ktorú započítaval a pohľadávka, voči ktorej sa započítanie vykonalo, list je podpísaný a datovaný. Uviedol, že súčasťou oznámenia bol Provízny list za mesiac 07/2007 a žalovaný doručil žalobcovi všetky provízne listy. Nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že nárok žalovaného na vrátenie provízií mal byť riešený v konaní vedenom pod sp.zn. 10C/171/2011, nakoľko uvedený nárok bol podaný ako vzájomný návrh proti nároku žalobcu v konaní vedenom pod sp.zn. 10C/132/2007, t.j. konanie sp.zn. 11C/74/2010 nemohlo byť viazané na rozhodnutie v konaní sp.zn. 10C/171/2011, keďže vzájomný návrh bol súdom vylúčený na samostatné konanie a zároveň sa v ňom nekonalo do rozhodnutia súdu sp.zn. 10C/132/2007 z dôvodu, že v predmetnom konaní riešil otázku provízií. Namietal, že súd prvej inštancie rozhodol odlišným spôsobom ako prv v prípade skutkovo a právne obdobných veciach bez toho, aby sa v odôvodnení svojho rozhodnutia na základe dostatočne precíznych argumentov v súlade s princípom právnej istoty vysporiadal s otázkou, prečo bola v danej veci žalobcovi poskytnutá odlišná ochrana ako v jej iných označených konaniach. Na záver uviedol, že prvoinštančný súd sa žiadnym spôsobom neoboznámil s priebehom konania a závermi vykonaného dokazovania k sp.zn. 10C/132/2007, ktoré boli pre rozhodnutie vo veci samej relevantné a právny zástupca žalobcu nemal vedomosť o priebehu tohto konania a obsahu a záverov rozhodnutia v ňom vydanom. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu v prisudzujúcej časti zrušil a zastavil konanie.

6. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je podané dôvodne.

7. V súvislosti s podaným opravným prostriedkom žalovaného považuje odvolací súd za potrebné ako prvoradé uviesť, že rozsah prieskumu vykonaného v rámci odvolacieho konania je zásadne daný odvolaním (§ 379 C.s.p. okrem prípadov tam ustanovených), podľa ktorého je odvolací súd viazaný návrhom odvolateľa, ktorý zahrňuje v sebe jednak kvalitatívnu ako i kvantitatívnu stránku a sám odvolateľ si spravdla určuje rozsah, v akom má byť napadnuté rozhodnutie odvolacím súdom preskúmané a dôvody, z ktorých má byť preskúmané. Predmetom odvolacieho prieskumu je (vychádzajúc z obsahu odvolania podaného žalovaným) prisudzujúci výrok súdu prvej inštancie, v ktorom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4 979,08 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,25% ročne od 1.8.2007 do zaplatenia. Výrok, ktorým súd prvej inštancie vo zvyšku žalobu zamietol, nebol odvolaním napadnutý.

8. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistil v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods.2 C.s.p.).

9. V prejednávanej veci z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia 4 979,08 eur (150 000 Sk) na základe Dohody o ukončení zmluvy o obchodnom zastúpení pri sprostredkovaní poistenia osôb zo dňa 22.9.2006, v zmysle ktorej sa žalovaný zaviazal vyplatiť uvedenú sumu žalobcovi za splnenia dohodnutých podmienok (neporušenie

povinnosti mlčanlivosti, neuzatvorenia zmluvy ohľadom sprostredkovania poistenia v určitom období atď.) a zaplatenia 10 000 eur titulom kompenzačnej provízie za získanie unitmanažérov V. D. P. W. W..

10. Žalovaný v konaní dôvodil započítaním časti pohľadávky, ktorú mal voči žalobcovi v sume 265 393,61 Sk (8 809,45 eur) titulom vrátenia provízií vo vzťahu k pohľadávke žalobcu na zaplatenie 4 979,08 eur (150 000 Sk).

11. V konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I, sp.zn. 10C/132/2007 sa žalobca domáhal voči žalovanému vrátenia storna superprovízií. Uvedené konanie bolo právoplatne skončené vydaním rozsudku, ktorým bola žaloba zamietnutá. Žalovaný si v tomto konaní vzájomným návrhom uplatnil voči žalobcovi nárok na zaplatenie 3 830,36 eur (115 393,61 Sk), t.j. sumy, ktorá predstavovala dlh žalobcu po predchádzajúcom započítaní pohľadávky (265 393,61 Sk - 150 000 Sk). Vzájomný návrh bol vylúčený na samostatné konanie vedené pod sp.zn. 10C/171/2011, ktoré bolo zastavené pre späťvzatie žaloby.

12. Odvolací súd konštatuje, že v prejednávanvej veci súd prvej inštancie postupoval v konaní a pri rozhodovaní s použitím ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.6.2016. O odvolaní žalovaného rozhodoval odvolací súd po nadobudnutí účinnosti zák.č. 160/2015 Z.z. , viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

13. Podľa § 470 ods. 1 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

14. Podľa § 470 ods. 2 C.s.p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

15. Odvolací súd vyzval sporové strany, aby sa vyjadrili v zmysle § 382 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (podľa ktorého ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili), t.j. k použitiu na vec sa vzťahujúcich ustanovení právnych predpisov, ktoré neboli pri doterajšom rozhodovaní veci použité, a to § 580 a § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

16. Žalobca sa k výzve vyjadril podaním doručeným odvolaciemu súdu dňa 5.9.2018, v ktorom uviedol, že k započítaniu vzájomných pohľadávok sa v priebehu súdneho konania vyjadroval opakovane, keď konštatoval, že nie je daný nárok žalovaného na zaplatenie superprovízie, spochybňoval samotný prejav započítania a nepovažoval ho za vykonaný v súlade so zákonom.

17. Žalovaný na výzvu odvolacieho súdu reagoval podaním doručeným súdu dňa 9.10.2018, v ktorom uviedol, že strany sporu nemali uzatvorený iný zmluvný vzťah ako vzťah upravujúci výkon činnosti sprostredkovania poistenia uzatvorený v zmysle ust. § 652 a nasl. Obchodného zákonníka a zákona č. 340/2005 Z.z., t.j. nemohlo zo strany žalobcu prísť k akejkoľvek zámene pohľadávok. V nadväznosti na uvedené trval na tom, že povinnosť žalobcu vrátiť žalovanému storno províziu je zrejme z príslušných ustanovení zmluvy a suma stornovaných provízií je v zmysle príslušných ustanovení zmluvy pohľadávkou žalovaného voči žalobcovi, ktorú je tento povinný vrátiť. Poukázal na to, že oprávnenosť žalovaného požadovať splnenie povinnosti žalobcu vrátiť storno províziu vrátane superprovízie bola predmetom súdneho konania na Okresnom súde Bratislava I, sp.zn. 10C/132/2007, pričom v liste - Oznámenie o započítaní pohľadávky a výzva na úhradu dlhu zo dňa 2.8.2007, ktorý doručil žalovaný žalobcovi, bol zmluvný vzťah jednoznačne preukázaný, práva a povinnosti z neho vyplývajúce boli jasne a určite dohodnuté v zmluve a súd predmetné skutočnosti potvrdil v právoplatnom rozhodnutí. Podľa jeho názoru bola týmto právoplatným rozhodnutím o povinnosti plniť, resp. neplniť vyriešená aj prejudiciálna otázka existencie či neexistencie práva či právneho vzťahu, z ktorého povinnosť vzišla, a to bez ohľadu na skutočnosť, že uvedené posúdenie nebolo obsiahnuté vo výroku rozhodnutia z dôvodu, že nebolo v priebehu konania sporné. Poukázal na to, že žalobca v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 24.5.2007 žiadal, aby súd zabezpečil od žalovaného provízne listy za každý mesiac jednotlivo za obdobie od 30.9.2003 do 30.4.2007, s tým, že žalovaný mu bez právneho dôvodu strhol superprovízie

asi vo výške 800 000 Sk. Meritum veci v tomto konaní tvorilo nevyplatenie istiny vo výške 4 979,08 eur a nevyplatenie kompenzačnej provízie, pričom žalovaný jednostranným úkonom započítal vzájomne sa kryjúce pohľadávky patriace vzájomne žalobcovi a žalovanému, ktorých plnenie je rovnakého druhu, t.j. stretom vzájomne splatných pohľadávok, a to dlhu z titulu storna provízie a vyplatenie, resp. nevyplatenie sumy 4 979,08 eur. Opakovane upozornil na vyjadrenie právnej zástupkyne žalobcu na pojednávaní dňa 23.3.2011, v rámci ktorého uviedla, že pokiaľ ide o platnosť započítania a ďalšie veci s tým súvisiace, tieto sú riešené v konaní sp.zn. 10C/132/2007, pričom súd pojednávanie odročil na neurčito za účelom skončenia tejto veci. V súvislosti so započítacím prejavom uviedol, že ako súčasť započítania pripojil provízny list za mesiac 07/2007, v ktorom bola oznámená aktuálna výška storno provízie, pričom provízne listy za jednotlivé mesiace, v ktorých bola vyšpecifikovaná výška započítaného dlhu z titulu storno provízie, boli žalobcovi doručené, ktorá skutočnosť bola konštatovaná v rozsudku sp.zn. 10C/132/2007 a potvrdil ju aj žalobca. Mal za to, že žalobca vedel o výške dlhu v čase započítania, o právnom titule započítania, o povinnosti vrátiť storno províziu. Poukázal na to, že v konaní sp.zn. 10C/132/2007 ochraňoval záujmy predkladať jednotlivé provízne listy, po právoplatnom ukončení súdneho konania doručil zmenu a doplnenie návrhu na začatie konania, súčasťou ktorého sú provízne listy za mesiac október 2006 až marec 2010, sp.zn. 10C/171/2011 a dňa 21.8.2013 do spisu sp.zn. 10C/171/2011 doplnenie dôkazného materiálu so špecifikáciou storno provízie. Konštatoval, že provízny list je oficiálny výstup zo spracovania účtovnej závierky provízií za účtovný mesiac a odráža skutočnosti súvisiace so stavom poisťnej zmluvy tak, že v prípade, ak dôjde k zániku poisťnej zmluvy, resp. k časti jej poistenia, v účtovnom mesiaci vzniká žalovanému nárok na storno províziu a zároveň generuje žalobcovi provízny list, ktorý predmetné skutočnosti zachytáva. Poukázal na to, že žalobca bol pravidelne na mesačnej báze informovaný o aktívnych poisťných zmluvách alebo poisťných zmluvách, ktoré boli stornované alebo výška poisťného na jednotlivých poisťných zmluvách sa znížila a tým sa znížil aj alikvótny nárok žalobcu na výšku vyplatenej provízie, pričom princíp vzniku nároku na vyplatenie provízie pred ukončením spolupráce so žalobcom je totožný s postupom storno provízie, ktorá sa týka výpočtu žalovanej sumy po ukončení spolupráce. Uviedol, že v províznych listoch s mesačnou periodicitou zúčtoval nároky na vyplatenie provízie žalobcovi so vzájomnými nárokmi na vrátenie storno provízií. V súvislosti s konaním sp.zn. 10C/132/2007 poukázal na to, že pokiaľ ide o iný nárok, zásadne platí, že ak v skončenom konaní došlo právoplatným súdnym rozsudkom k vyriešeniu hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého sa aj tento nárok odvodzuje, súd v tomto ďalšom konaní pri zodpovedaní predbežnej otázky, je týmto vyriešením viazaný a nesmie vychádzať z iného záveru ohľadom existencie, resp. neexistencie platobnej povinnosti medzi tými istými účastníkmi, než ako o tomto ich právnom vzťahu už bolo právoplatne rozhodnuté.

18. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

19. Podľa § 580 Občianskeho zákonníka ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie.

20. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval správne, ak neprihliadal na výsledok konania vedenom na Okresnom súde Bratislava I, sp.zn. 10C/132/2007, v rámci ktorého sa žalobca domáhal voči žalovanému vrátenia storna superprovízií, hoci konanie bolo prerušené práve na čas do právoplatného skončenia tejto veci (sp.zn. 10C/132/2007). Odvolací súd konštatuje, že je potrebné vychádzať z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 30.11.2011, č.k. 10C/132/2007-189 (ktorý je súčasťou súdneho spisu). Je zrejme, že žalobca v tomto konaní žiadal „vrátiť“ storno superprovízií, t.j. superprovízií, ktoré žalovaný nevyplatil žalobcovi z dôvodu ich storna (krátenia). Žalobca v konaní argumentoval, že nemá k dispozícii provízne listy a sumu krátených superprovízií vyčíslil iba odhadom; za tým účelom aj žiadal, aby žalovaný v konaní predložil provízne listy. Napokon bola žaloba zamietnutá z dôvodu, že žalobca neunesol dôkazné bremeno tým, že provízne listy nepredložil, pričom v závere súdneho rozhodnutia bolo konštatované, že žalovanému vznikol nárok na vrátenie vyplatenej provízie podľa uzavretej zmluvy o obchodnom zastúpení zo dňa 1.1.2003 v zmysle čl. V ods. 3, s tým, že podľa Obchodnej politiky (ktorá je neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o obchodnom zastúpení) pod pojmom provízia je zahrnutá provízia ziskateľská, provízia za starostlivosť a superprovízia. Odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie v spore sp.zn. 10C/132/2007 nemožno považovať za prekážku rozhodutej veci vo vzťahu k tomuto konaniu, a to z viacerých dôvodov. Jednak

žalobca v konaní sp.zn. 10C/132/2007 jasne nešpecifikoval, o vrátenie ktorých storno superprovízií žiada, a nemožno to vyvodit' ani z jeho požiadavky, aby žalovaný predložil v spore provízne listy za obdobie od 30.9.2003 do 30.4.2007, t.j. nemožno vychádzať z toho, že predmetom tohto konania bolo vrátenie rovnakých superprovízií, resp. superprovízií uplatnených na základe rovnakých podkladov ako boli tie, ktoré žalovaný započítal ako pohľadávku voči žalobcovi. Okresný súd Bratislava I rozhodnutím č.k. 10C/132/2007-189 zamietol žalobu žalobcu primárne z dôvodu neunesenia dôkazného bremena, i keď v závere odôvodnenia rozsudku sa vyjadril aj k opodstatnenosti krátenia/storna provízií. Je však zrejmé, že vychádzal zo Zmluvy o obchodnom zastúpení zo dňa 1.1.2003 (a z Obchodnej politiky k tomu prislúchajúcej). Z oznámenia o započítaní pohľadávky zo dňa 2.8.2007 vyplýva, že žalovaný eviduje voči žalobcovi dlh za obdobie od 1.10.2006 do 31.7.2007 z titulu storno provízií (t.j. provízií, ktoré boli vyplatené žalobcovi a následne stornované/krátené), s tým, že pohľadávka vznikla na základe Zmluvy o obchodnom zastúpení uzatvorenej dňa 1.1.2003, resp. Zmluvy o obchodnom zastúpení uzatvorenej dňa 23.2.2006. Zo započítacieho prejavu žalovaného zo dňa 2.8.2007 však nemožno vyvodit', či vychádzal zo storna provízií, ktoré vznikli za účinnosti Zmluvy o obchodnom zastúpení, ktorá bola uzavretá dňa 1.1.2003 alebo za účinnosti neskoršej Zmluvy o obchodnom zastúpení, ktorá bola uzavretá dňa 23.2.2006 (a Obchodnej politiky k nej prislúchajúcej), preto ani z tohto dôvodu nemožno považovať predmet konania sp.zn. 10C/132/2007 za totožný s predmetom tohto konania a tiež nemožno vyvodit', že v konaní sp.zn. 10C/132/2007 bola vyriešená otázka opodstatnenosti stornovania provízií, ktoré si žalovaný ako pohľadávku započítal voči žalobcovi. Ak teda súd prvej inštancie nevzal do úvahy výsledok konania sp.zn. 10C/132/2007 a nepovažoval ho za prekážku rozhodnutej veci, nepochybil. Naopak, správne dospel k záveru, že o rovnaký predmet konania ide v prípade konania sp.zn. 10C/171/2011, v rámci ktorého sa žalovaný domáhal voči žalobcovi zaplattenia sumy 3 830,36 eur ako sumy dlhu žalobcu po započítaní pohľadávok zo dňa 2.8.2007. Toto konanie bolo však zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby, preto bol súd prvej inštancie oprávnený sám posúdiť otázku krátenia/stornovania superprovízií.

21. V ďalšom sa odvolací súd zaoberal otázkou platnosti započítania, ktorým argumentoval žalovaný v konaní, a na základe ktorého malo dôjsť k zániku žalovanej pohľadávky. Odvolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že súd je povinný pri rozhodovaní prihliadať ex offo na absolútnu neplatnosť právneho úkonu aj bez návrhu. Nemusí však skúmať všetky skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Predovšetkým nie je povinný skúmať (bez ďalšieho) neplatnosť z dôvodov, ktorých základ je na strane subjektu dovoľávajúceho sa neplatnosti právneho úkonu (nedostatok slobody a vážnosti vôle, rozpor s dobrými mravmi a pod.). Ak však za konania vyjdú najavo také skutočnosti, ktoré spôsobujú absolútnu neplatnosť právneho úkonu, súd musí na ne vždy prihliadnuť bez ohľadu na to, ktorá z obligatórnych náležitostí právneho úkonu je dôvodom neplatnosti postihnutá. V danom prípade je evidentné, že absolútna neplatnosť započítania namietaná žalobcom v odvolacom konaní, sa týka všeobecnej náležitosti právneho úkonu, t.j. takého dôvodu neplatnosti, ktorého zistenie bolo možné z preskúmania samotného listinného dôkazu v prvoinštančnom konaní, a to bez nutnosti tvrdenia skutkových okolností odôvodňujúcich neplatnosť úkonu stranami sporu. Na základe uvedeného odvolací súd pristúpil k posúdeniu započítacieho prejavu žalovaného z pohľadu jeho platnosti, t.j. bez ohľadu na to, že žalobca v priebehu prvoinštančného konania túto neplatnosť nenamietal.

22. Kompenzačný právny úkon nemusí mať písomnú formu, avšak musí spĺňať zákonom ustanovené náležitosti platnosti právneho úkonu. V tomto prípade pôjde predovšetkým o náležitosť prejavu vôle smerujúceho k započítaniu, ktorý musí byť dostatočne určitý predovšetkým vo vzťahu k tomu, ktorú pohľadávku, z ktorého právneho vzťahu a v akej výške započítava, ako aj vo vzťahu k tomu, proti ktorej pohľadávke dlžníka (zároveň veriteľa) sa jej dlh započíta. V danom prípade možno vyvodit', že započítací prejav nespĺňa náležitosti určitosti a zrozumiteľnosti, ktorá skutočnosť spôsobuje jeho absolútnu neplatnosť. Zo započítania totiž nie je jednoznačne zrejmé, aká pohľadávka žalovaného sa má započítať, keď nemožno vyvodit', či storno provízie bolo uplatnené zo Zmluvy o obchodnom zastúpení zo dňa 1.1.2003 alebo zo Zmluvy o obchodnom zastúpení zo dňa 23.2.2006. Tiež nie je zrejmé aké konkrétne provízie mali byť žalovaným krátené (keďže dlh mal žalobcovi vzniknúť v období po ukončení Zmluvy o obchodnom zastúpení) a či táto skutočnosť vyplýva z provízneho listu za mesiac júl 2007, na ktorý žalovaný v oznámení odkazuje; tento provízny list zároveň nebol v konaní žalovaným predložený. Na základe uvedeného nemožno na započítací prejav žalovaného prihliadať. Nárok žalobcu, ktorý nebol žalovaným spochybnený, je tak dôvodný.

23. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil, i keď z iných dôvodov.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 378 ods. 1 a § 396 ods. 2 C.s.p., a v konaní plne úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktorý vydá súdny úradník.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).